

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аудит в зарубіжних країнах

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Аудит в зарубіжних країнах
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
Е-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
«Аудит в зарубіжних країнах» є навчальною дисципліною, що належить до вибіркової дисципліни циклу професійної та практичної підготовки, яка формує професійний рівень майбутніх фахівців. Запропонований курс формує у студентів базові системні знання і навички із організації діяльності аудиторських фірм, проведення аудиторських перевірок і надання супутніх аудиторських послуг та кваліфікованого складання аудиторських висновків відповідно до вимог міжнародних стандартів аудиту.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета викладання дисципліни полягає в тому, щоб надати студентам необхідні теоретичні знання та допомогти набути практичних навичок з аудиту, ознайомити з діяльністю міжнародних аудиторських фірм, визначити особливості аудиторської діяльності, професії аудитора та його ролі в зарубіжних країнах (Великобританії, Франції, Німеччині, США та ін.), навчити студентів методично грамотно застосовувати прийоми аудиту та ознайомитись з міжнародним досвідом методики аудиту і виконання аудиторських послуг у зарубіжних країнах.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>СК02. Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.</p> <p>СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.</p> <p>СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.</p>	

СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультивання власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Програмні результати навчання:

ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	16		
практичні	14		
самостійна робота	60		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
IV	071 Облік і оподаткування	другий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК АУДИТУ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ 1.1. Суть та значення аудиту, формування та розвиток. 1.2. Види, предмет та метод аудиту. 1.3.Характеристика фірми “великої четвірки”. 1.4.Особливості атестації аудиторів у зарубіжних країнах. Професійна етика аудитора.	2	1	4
ТЕМА2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ 2.1. Аудит в США та Канаді. 2.2. Аудит у Великобританії . 2.3. Аудит у країнах ЄС. 2.4. Аудит у країнах східної Азії.	2	1	10

<p>ТЕМА 3. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ АУДИТУ (МСА), ЇХ СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ</p> <p>3.1. Аудиторські стандарти та їх сутність. Історичні аспекти стандартизації аудиту. Процес розробки МСА.</p> <p>3.2. Класифікація МСА. Міжнародні стандарти контролю якості. Міжнародні стандарти надання впевненості. Міжнародні стандарти супутніх послуг. Міжнародні стандарти завдань з огляду. Загальні підходи до проведення аудиту.</p> <p>3.3. Масштаб аудиторської перевірки. Види звітів аудиторів, методологія. Базові принципи аудиту.</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 4. МЕТОДИ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ. АУДИТОРСЬКИЙ РИЗИК ТА АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ</p> <p>4.1. Критерії та ознаки оцінки аудитором фінансової звітності. Аудиторська вибірка.</p> <p>4.2. Аудиторський ризик.</p> <p>4.3. Формування аудиторських доказів.</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ АУДИТУ. СУТТЄВОСТІ В АУДИТІ</p> <p>5.1. План та програма аудиту. Етапи аудиторської перевірки.</p> <p>5.2. Процедури аудиту та їх види.</p> <p>5.3. Суттєвість помилок в аудиті.</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 6. РОБОЧІ ДОКУМЕНТИ АУДИТОРА</p> <p>6.1. Документування процесу аудиту.</p> <p>6.2. Вимоги до ведення робочих документів.</p> <p>6.3. Класифікація робочих документів аудитора</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 7. ФОРМУВАННЯ АУДИТОРСЬКОГО ВИСНОВКУ ТА ІНШИХ ПІДСУМКОВИХ ДОКУМЕНТІВ</p> <p>7.1. Поняття аудиторського звіту та його структура.</p> <p>7.2. Види аудиторських висновків</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 8. МІЖНАРОДНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ АУДИТУ</p> <p>8.1. Елементи, політика і процедури управління якістю аудиту відповідно до МСУЯ 1.</p> <p>8.2. Елементи, політика і процедури контролю якості аудиту відповідно до МСКЯ 1.</p> <p>8.3. Проблеми методики й організації управління і контролю якості аудиту.</p>	2	2	8
Разом	16	14	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бальна: залік виставляється на підставі поточних оцінок за всі форми контролю - 50 протягом семестру, 50 за залік.</p> <p>Зараховано – “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p>
---	---

	<p>Зараховано – “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>Зараховано – “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Відповідно до навчального плану, студент виконує дві модульні контрольні роботи. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально розписувати результати.</p> <p>Для студентів денної форми навчання передбачено дві модульні контрольні роботи виконані в аудиторії у першому семестрі – на 5 та 7 занятті.</p> <p>Для студентів заочної форми навчання передбачено одну домашню контрольну роботу, яка повинна бути надіслана на електронну пошту викладача за 10 днів до початку сесії.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за залік. Мінімальним допуском до заліку є 25 балів.</p>
Самостійна робота	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Аудит у зарубіжних країнах» складає 60 годин. Студентам пропонується виконання у першому семестрі завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаніка (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.</p>
<p style="text-align: center;">7. Політика курсу</p> <p><i>Письмові роботи:</i> студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).</p> <p>Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.</p> <p>Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.</p>	

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.

Політика щодо дефлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus та/або Coursera. Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Назва курсів повинні відповідати тематиці вказаної дисципліни. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу.

8. Рекомендована література

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2018 року URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standartiauditu> Дата звернення: 27.08.2023 р.
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016-2017 року. URL: <https://www.apu.net.ua/component/content/article/2-uncategorised/1151-mizhnarodni-standarti-kontrolyu-yakosti-2016-2017>
3. Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг <https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu>
4. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Практикум. - К.: ЦУЛ, 2022. - 416 с.
5. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенко А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. - 324 с.
6. Аудит: навч. посіб. / [С.І. Дерев'яноко, Н.П. Кузик, С.О. Олійник, О.М. Ганяйло] - К. : «Центр учбової літератури», 2020. - 380 с.
7. Бержанір І.А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с.
8. Гончарук Я. А. Аудит: Навч. посіб. / Я. А. Гончарук, В.С. Рудницький. - К. : Знання, 2018. – 443 с.
9. Деева Н.М. Аудит: навч.-метод. посіб. / Н.М., Деева, О.І. Дедіков. - К. : ЦУЛ, 2019. –184 с.
10. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. Посібник / А.І.Вергун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
11. Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
12. Огітчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. К.: Алерта. 2020. 852 с.
13. Рязанова Н. О. Аудит : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.

14. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) / Пер. з англ. – Міністерство фінансів України, 2021. – 386 с.

15. Quality Control. International Federation of Accountants (IFAC) – The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). 2020. URL: <https://www.iaasb.org/projects/quality-control>

Інтернет-ресурси

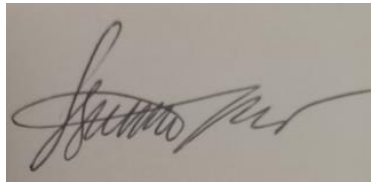
Сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів (МФБ): [https:// www.ifac.org](https://www.ifac.org)

Сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (АССА): [https:// www.accaglobal.com](https://www.accaglobal.com)

Сайт Інституту внутрішніх аудиторів (ІА): [https:// www.global.theiia.org](https://www.global.theiia.org)

Сайт Американського інституту дипломованих громадських бухгалтерів (АІСПА): [https:// www.aicpa.org](https://www.aicpa.org)

Викладач

Марія ВАСИЛЮК